

WITOLD WALKOWIAK

Otwarcie konferencji i wprowadzenie do obrad

Szanowni Państwo,

jest mi niezmiernie miło powitać Państwa na zorganizowanej przez Polską Izbę Ubezpieczeń konferencji pod tytułem: III filar – recepta na wyższą emeryturę. Bardzo dziękuję za przyjęcie naszego zaproszenia. Chciałem przywitać wszystkich przedstawicieli organów administracji państwowej, stowarzyszeń gospodarczych, pracowników uczelni i instytucji badawczych, uczestników życia gospodarczego, w tym oczywiście osoby reprezentujące firmy ubezpieczeniowe. Serdecznie witam wszystkich uczestników naszej konferencji.

Szanowni Państwo, dobrowolne ubezpieczenia emerytalne to temat nie wyłącznie branżowy, nie tylko adresowany do specjalistów od ubezpieczeń. Wzbudza on szerokie zainteresowanie ekonomistów, socjologów, polityków, mediów; niesie ze sobą jak niewiele innych tematów bardzo szeroki wydźwięk społeczny. Jednocześnie ubezpieczenia społeczne to ten rodzaj problemów, które mimo swojej wielkiej wagi społecznej i gospodarczej, nie spotykają się z jednolitością poglądów co do najlepszych sposobów ich rozwiązywania w praktyce.

Zapewne ta wielość poglądów bierze się w znacznej mierze z wielu punktów widzenia, z jakich można i należy patrzeć na przyszłość systemu emerytalnego w Polsce. Przede wszystkim jest to – jak już wspomniałem – z natury rzeczy problem wielkiej wagi społecznej, dotyczy bowiem zabezpieczenia materialnego wszystkich Polaków na okres ich jesieni życia. Z drugiej jednak strony, choć jest oczywiste, że Polacy powinni być godziwie zabezpieczeni na przyszłość i że będzie to wymagało zmobilizowania znacznego wolumenu oszczędności zabezpieczających przyszłe świadczenia, jest mniej oczywiste jak pobudzić skłonność do oszczędzania na cele emerytalne. Czy jest to kwestia przede wszystkim odpowiednich zmian w otoczeniu instytucjonalnym, jak podatki? Czy konieczne jest w pierwszym rzędzie zwiększenie atrakcyjności rynku na produkty oszczędnościowe i produkty ubezpieczeń emerytalnych? Czy może jest to kwestia znacznie głębsza, dotycząca wzorców naszych zachowań, które dzisiaj nie sprzyjają oszczędzaniu czy przeczności?

Ubezpieczenia emerytalne to także problem o bardzo różnorodnych uwarunkowaniach. Niekorzystne tendencje demograficzne, które widzimy teraz, i które będą występowały w dalszych latach, stawiają oczywiście pytanie o źródło finansowania przyszłych świadczeń emerytalnych. Już w tej chwili koszty utrzymania systemu emerytalnego mają zasadnicze znaczenie dla deficytu sektora finansów publicznych.

Dotychczasowe rozwiązania, mające pobudzać dobrowolne ubezpieczenia emerytalne, Indywidualne Konta Emerytalne czy Pracownicze Programy Emerytalne, przyniosły efekty ograniczone, efekty poniżej oczekiwań.

Dzisiaj chcemy się zastanawiać nad przyszłością trzeciego filaru systemu emerytalnego, biorąc pod uwagę różne aspekty tego zagadnienia. Sądzymy bowiem, że otwarta, merytoryczna debata, w której mogą pojawić się różne perspektywy i różne argumenty, przyczyni się do lepszego zrozumienia tej dość trudnej i złożonej materii. Mam nadzieję także, że przyczyni się do wypracowania rozwiązań, które w praktyce mogłyby się okazać efektywne i adekwatne społecznie.

Zgromadziliśmy dzisiaj grono wybitnych ekspertów z dziedziny finansów i spraw społecznych, którzy będą prelegentami na tej konferencji. Witam serdecznie profesora Tadeusza Szumlicza, kierownika Katedry Ubezpieczenia Społecznego Szkoły Głównej Handlowej; profesor jest jednocześnie przewodniczącym Rady Programowej naszej konferencji. Witam serdecznie dr Halinę Wasilewską-Trenkner, była minister finansów, była członkinią Rady Polityki Pieniężnej, a obecnie eksperta z Katedry Finansów Akademii Leona Koźmińskiego. Miło mi także powitać profesora Janusza Czapińskiego z Katedry Psychologii Społecznej Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego. Jest w naszym gronie także prezes Adam Sankowski, który podjął się zmiernienia z problematyką oszczędności na cele emerytalne w wymiarze w pełni praktycznym, stanął bowiem na czele Komitetu „Razem”, który – jak część z Państwa zapewne wie – wniósł inicjatywę ustawodawczą dotyczącą właśnie tego problemu. Chcę także przywitać dr. Michała Herbicha, partnera w Trio Management Consulting, który będzie prezentował tezy niezwykle interesującego raportu dotyczącego rozwoju produktów emerytalnych.

Korzystając z okazji chciałbym także podziękować patronom medialnym naszej konferencji – dziennikowi „Rzeczpospolita” oraz „Dziennikowi Ubezpieczeniowemu”.

Dziękuję Państwu za uwagę i życzę udanych obrad.

A teraz proszę profesora Tadeusza Szumlicza o wygłoszenie pierwszego referatu.